

պատակ «հոմանիչ է» Փաւստոսի անդամ մը յիշած «ակումբի»⁽²⁸⁾ կամ Ս. Գրոց մէջ յիշուած «մաշկ»ին (Յղթ. ԺԲ. 15) որ սակայն հայ թարգմանիչէն հայացուած է «ակումբն մաշկեայ» ձեւով, պարզապէս անհարկելով կաշիէ կ'որ սփռոցին, որ դորդի սեղանին վրայ կը սփռէին հայք եւ իրենց դրացի ժողովուրդները ճաշի ատեն:

ԱՆԿՈՒԱՅ

Այս ալ գործածուած է հայ մատենագրութեան մէջ գորգ նշանակութեամբ: Ստեփ. Տարօնեցի Թ-Ժ դարուն կը գործածէ այս բառը ըսելով. «Եւ զարդարեաց մեծապայծառ, ծիրանածաղիկ, ոսկեթել անկուածովք ի զարդ ոսկույ եւ արծաթոյ»: Գարձեալ «եւ զարդարեաց ի զարդ ծիրանածաղիկ ոսկեթել, նկարագործ անկուածոց»⁽²⁹⁾:

Ըստ Հայկազեանի «Անկուածոյ, ի. ից. Ա. Ոստայնակեալ, հիւսեալ, հիւսկէն, ընդելուղեալ, բանած, հիւսած, տօգուխուչ, Էօրսէ: Անկուածոյ հիւսկէն: Գործ անկուածոյ: Ել. ԻԶ. ԻԼ. ԼԶ. ԼԹ. ստէպ ուր յունարէն երբեմն է հիւսածոյ, եւ երբեմն՝ հիւսողի»: Հետաքրքրական է որ մեր թարգմանիչները իրենց թարգմանութեանց մէջ հիւսուած կամ հիւսկէն չեն ըսած եւ անկուած գործածած են:

Բնական է ատիկա պատճառ մը ունէր: Մենք գիտենք որ անոնք թարգմանելով չէին գոհանար, այլ բնագիրները կը հայացնէին կարելի եղածին չափ: Ուրեմն անկուած պարզ հիւսուածեղէն մը չէր, այլ որոշ կերպով տարբեր: Ըստ իս՝ անկուած ոսկեթել կամ արծաթաթել, գունազեղ եւ գեղեցիկ հիւսուածեղէն մըն էր, որ իր ճոխութեան պատճառաւ աւելի յատուկ էր սիրուելու: Պերլինի թիւ 15 ձեռագրին զրիչը եւ ծաղկողը՝ Մինաս, 1626ին, Ամիթ, կը գրէ. «ծաղկեալ ոսկենկար անկուածով»: Որոշ է բառին իմաստը հոս իբր սըփուած, ծածկուած, կապերտուած, գորգուած:

Ինչպէս պիտի տեսնենք, տեսակ մը գորգեր կային՝ որոնք հիւսուած էին ոսկի, արծաթ եւ մետաքս թելերով, երբեմն մարգարտազարդ, գոհարազարդ: Նման գորգ մըն էր Խոսրովի Գարուն կոչուած Տիգրանի համբաւաւոր գորգը՝ Արարներէն փճացուած: Նման գորգեր են Բալնիզ (Բոլոնիական) կոչուած գորգերը, որոնք թանկարաններու զարդ կը կազմեն այժմ. եւ Սպահան հիւսուած էին Ժէ դարուն օտար արքունեաց համար: Նման գորգ մը կը յիշուի (խալիչայ) Պղնձէ Քաղաքի Պատմութեան մէջ:

Այս մեծազանձ եւ բազմաշխատ գորգերը իրապէս գորգի եւ կա-

(28) Յիշած Եղիշէն ալ անդամ մը հրատ. Թիֆլիս, 1904, էջ 223: «Ակումբ Բազմականի»:

(29) Տիեղ. Պատ. - Ս. Պետերբուրգ, 1885, էջ 185, 248: